

Sygn. akt VII U 1337/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Małgorzata Kowalska

Protokolant Agnieszka Goluch

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2015 roku w Lublinie

sprawy M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość zadłużenia z tytułu składek

na skutek odwołania M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 1 lipca 2015 roku znak(...) (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1337/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 lipca 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 267) w związku z art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 1442) umorzył jako bezprzedmiotowe postępowanie w zakresie określenia na koncie płatnika składek M. B. wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne. W uzasadnieniu organ rentowy powołał okoliczność, że decyzją z dnia 22 października 2013 roku określono strukturę zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od miesiąca maja 2004r. do września 2010 r., Fundusz Pracy od maja 2004 r. do września 2010 r. oraz na FUZ od stycznia 2012 r. do lipca 2013 r. Po dniu wydania decyzji nie zaszły nowe okoliczności, które uzasadniałyby konieczność wydania kolejnej decyzji dotyczącej tych samych składek a zatem nie zostały spełnione przesłanki określone przepisem art. 83 a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (decyzja – akta ZUS).

W odwołaniu wnioskodawca M. B. nie zgodził się ze wskazaną decyzją (odwołanie – k. 2 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie podnosząc argumenty, które legły u podstaw zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 4 – 5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

M. B. od maja 2004 roku podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Na koncie ubezpieczonego na dzień 22 października 2013 roku, tj. na dzień wydania decyzji określającej wysokość zadłużenia w opłacie składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, figurują zaległości na:

- Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w wysokości różnicy z tytułu składek za maj 2004 do wrzesień 2009 r. kwocie 9888,65 złotych oraz odsetkami za zwłokę;
- Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego z tytułu składek za okres od miesiąca stycznia 2012 do lipca 2013 roku w łącznej kwocie 885,63 złotych, oraz odsetki za zwłokę;
- Fundusz Pracy z tytułu składek za okres od miesiąca maja 2004 roku do miesiąca września 2010 roku w łącznej kwocie 862,01 złotych oraz należne odsetki za zwłokę.

M. B. nie odwołał się od tej decyzji i jest ona prawomocna. Na podstawie tej decyzji pozwany ZUS wszczął egzekucję w dniu 8 stycznia 2014r. w stosunku do określonych w niej zaległości.

W dniu 10 lutego 2014 roku M. B. złożył wniosek o umorzenie nieopłaconych należności za cały okres wskazany w decyzji.

W dniu 13 marca 2014 roku Zakład wydał decyzję w której w pkt I ustalił kwotę należności z tytułu nieopłaconych składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, tj. ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe, która podlegała umorzeniu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, za sporny okres. W pkt II decyzji Zakład określił warunki umorzenia, którym była spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji z dnia 13 marca 2014 roku wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty (okoliczności bezsporne).

Skarżący nie wpłacił w określonym terminie należności niepodlegającej umorzeniu.

W dniu 15 kwietnia 2014 r. złożył kolejny wniosek o podanie informacji o stanie zadłużenia na koncie i taką informację otrzymał w dniu 15 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Odwołanie M. B. nie jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

Biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji odwołania oraz stanowisko ubezpieczonego wyrażone na posiedzeniach w dniu 4 grudnia 2015 roku w rozpoznawanej sprawie okolicznością sporną była kwestia czy pozwany ZUS miał obowiązek wydać kolejną decyzję o stanie zadłużenia w sytuacji gdy taka decyzja została już wydana a ponadto wnioskodawca został objęty abolicją na należności objęte tą decyzją. Obie decyzje nie były skarżone przez wnioskodawcę. Z wyjaśnień M. B. wynika, że motywem do złożenia kolejnego wniosku o ustalenie wysokości zadłużenia była okoliczność, że spóźnił się z wpłaceniem należności nie podlegającej umorzeniu i w ten sposób chciał otworzyć sobie kolejny termin do dokonania wpłaty. Opóźnienie wynikało stąd, że oczekiwał przez ponad rok na informację z ZUS jaką kwotę ma wpłacić.

W tym miejscu należy wskazać, że zaskarżona decyzja stanowi rozstrzygnięcie proceduralne, oparte na przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego i niezwiązane bezpośrednio z zastosowaniem przepisów z zakresu ubezpieczeń społecznych. Z kolei kontrola decyzji organu rentowego przez sąd ubezpieczeń społecznych następuje – co do zasady – jedynie na płaszczyźnie materialnoprawnej, a nie proceduralnej (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 15 września 2011 roku, II UZP 8/11). Ten drugi zakres kontroli w przypadku sądu powszechnego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych może dotyczyć jedynie stanu, w którym wady decyzji prowadzą do odmowy jej bytu jako aktu administracyjnego (actus non existens), zgodnie z utrwalonym poglądem zgodnie

z którym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych należy dostrzegać takie wady formalne decyzji organów rentowych, które odbierają im walor aktu istniejącego, tzn. dyskwalifikują decyzję w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2009 roku, sygn. I UK 189/09).

Niemniej jednak zaskarżoną decyzją, co wynika z treści uzasadnienia, organ rentowy rozstrzygał przesłanki braku zasadności wydania kolejnej decyzji określającej strukturę zadłużenia w opłacie składek na ubezpieczenia społeczne od maja 2004 r. do września 2010 r. i na FUZ od stycznia 2012 r. do lipca 2013 r. ubezpieczonego jako osobę prowadzącą pozarolniczą działalność. Należy również wskazać, że w myśl powołanego w decyzji art. 105 k.p.a. organ administracji wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, a biorąc pod uwagę odesłanie z art. 123 ustawy systemowej oraz treść art. 83b ust. 1 tej ustawy – wskazany przepis k.p.a. obliguje organ rentowy do wydania decyzji, podlegającej zaskarżeniu do sądu.

Rozstrzygając o zasadności odwołania, Sąd nie dokonywał więc oceny samych przesłanek umorzenia postępowania administracyjnego z przyczyn powołanych przez organ rentowy, ale również oceniał przesłanki ponownego ustalenia kwoty należności za sporny okres- rozstrzygnięcie wyznacza treść art. 477¹⁴ k.p.c. (orzekanie co do istoty sprawy poprzez odpowiednią zmianę zaskarżonej decyzji albo oddalenie odwołania).

Zgodnie z art.83 a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 2013 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 121) prawo lub zobowiązanie stwierdzone ostateczną decyzją ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na to prawo lub zobowiązanie. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego w sprawie, który jest bezsporny. Po wydaniu decyzji ustalającej wysokość zadłużenia jak i po wydaniu decyzji abolicyjnej wnioskodawca nie przedłożył żadnych nowych dowodów i nie ujawniły się okoliczności mające wpływ na stan zadłużenia w tej sytuacji pozwany organ nie miał obowiązku na nowo ustalać stanu należności skoro jej wysokość się nie zmieniła i była przedmiotem najpierw egzekucji i następnie została objęta abolicją. Jeżeli zaś chodzi o wysokość zadłużenia to jak wynika to z wydruków należności na k. 8-11 a.s. wynosi ono odpowiednio na FUS-9704,24 zł, FUZ 773,75 zł, FP- 851,63 zł plus odsetki za zwłokę i koszty egzekucyjne. M. B. nie kwestionował wysokości należności ,które w konsekwencji zostały na jego wniosek objęte ustawą abolicyjną. Podnieść należy, że wnioskodawca miał określone warunki umorzenia, którym była spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji z dnia 13 marca 2014 roku wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty. Wskazana przez organ rentowy spłata jako warunek umorzenia miała na w celu spełnienia warunku określonego w art. 1 ust. 10 ustawy abolicyjnej, polegającego na nieposiadaniu na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1 ustawy abolicyjnej, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku, do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

M. B. nie wpłacił należności niepodlegających umorzeniu w terminie. W tej sytuacji wniosek z dnia 15 kwietnia 2015 r. o ponowne ustalenie należności złożony w celu otworzenia kolejnego terminu do uiszczenia należności ewidentnie służyłby do obejścia przepisów prawa.

Tym samym brak było ustawowego umocowania do ustalenia ponownego należności z tytułu składek na fundusz ubezpieczeń społecznych, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy, w tym odsetek za zwłokę w uiszczeniu tych należności, w okresach wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Z tych względów Sąd oddalił odwołanie i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.